

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 20 lutego 2019 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu, w sprawie z powództwa J. Z. i M. Z. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o ochronę własności:

1) nakazał pozwanemu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. usunięcie linii teletechnicznej oraz słupa teletechnicznego znajdujących się na nieruchomości położonej w A. przy ul. (...), oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu prowadzi księgę wieczystą nr (...) – w terminie 45 dni od daty uprawomocnienia się wyroku w niniejszej sprawie, a w razie zwłoki w wykonaniu czynności upoważnia powodów J. Z. i M. Z. do wykonania czynności na koszt pozwanego,

2) oddalił powództwo w pozostałym zakresie,

3) zasądził od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powodów J. Z. i M. Z. solidarnie kwotę 154 zł kosztów procesu, w tym kwotę 90 zł zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana zaskarżając je w zakresie pkt 1 i 3 wyroku. Rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego skarżąca zarzuciła naruszenie:

1) obrazę przepisów prawa materialnego polegająca na:

a) naruszeniu art. 5 k.c. w zw. z art. 222 § 2 k.c. poprzez nakazanie usunięcia infrastruktury telekomunikacyjnej w sytuacji, gdy roszczenie takie stanowi nadużycie przysługującego powodom prawa, które daje im art. 222 § 2 k.c., nie biorąc przy tym pod uwagę wszystkich okoliczności sprawy, w szczególności tego, że przedmiotowa linia telekomunikacyjna istnieje od wielu już lat i ma istotne znaczenie, jeżeli chodzi o świadczenie usługi telekomunikacyjnej o charakterze powszechnym i nie wchodzi w grę jej likwidacja, a także bez ustalenia, jakie są realne możliwości usytuowania jej poza nieruchomością powodów (w szczególności w taki sposób, żeby nie naruszała praw osób trzecich) i jakie byłyby koszty tego przedsięwzięcia, jak również bez dokonania oceny dotychczasowego postępowania powodów odnośnie posadowienia tej linii i jego zgodności z zasadami współżycia społecznego, a także nie biorąc pod uwagę obowiązków narzuconych przez regulatora rynku, tj. Urząd Komunikacji Elektronicznej oraz przepisy Prawa telekomunikacyjnego, które nakładają na pozwaną bezwzględny obowiązek zachowania ciągłości świadczenia usług publicznych, jakimi są usługi telekomunikacyjne. Wykonanie pkt 1 wyroku w zakresie likwidacji przedmiotowej sieci przed zabudową nowej stanowi naruszenie wspomnianych regulacji. Wskazać należy przy tym, że przedmiotowa infrastruktura służy realizacji celu publicznego i z tych powodów nie może być likwidowana bez zabezpieczenia możliwości przełączenia usług, co gwarantuje zachowanie ciągłości ich świadczenia,

b) naruszeniu art. 222 § 2 k.c. w zw. z art. 151 k.c. polegającym na nakazaniu usunięcia linii telekomunikacyjnej w sytuacji, gdy została ona wybudowana na podstawie obowiązujących w dacie budowy przepisów prawa budowlanego oraz w dobrej wierze przy akceptacji ówczesnych właścicieli nieruchomości, jak również w sytuacji, gdy od daty budowy nie odnotowano żadnych wniosków właścicieli świadczących o braku zgody na znoszenie infrastruktury teletechnicznej w sytuacji, gdy przepis art. 151 k.c. pozwala na formułowanie takich żądań wyłącznie, gdy następuje to bezzwłocznie,

c) przyjęcie, iż pozwana nie udowodniła, iż jej ingerencja w prawo własności powoda była zgodna z prawem w sytuacji, gdy dokumenty zabudowy zostały wybrakowane z uwagi na Zarządzenie Nr 36 Ministra Administracji (...) Terenowej i Ochrony (...) z dnia 12 grudnia 1975 r. – pozwolenia na budowę oznaczone symbolem (...) posiadały kategorię archiwalną B5, co oznacza okres przechowywania w archiwum do pięciu lat z późniejszym wybrakowaniem, zatem nie ma dokumentów pozwalających na udowodnienie tej okoliczności,

d) niezastosowaniu art. 6 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 18 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami poprzez uznanie, iż infrastruktura telekomunikacyjna nie jest infrastrukturą celu publicznego, a co za tym idzie nie podlega stosownej ochronie prawnej,

e) niezastosowaniu art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, poprzez uznanie, że powodowie mają prawo do swobodnego gospodarowania swoją własnością, w sytuacji gdy wykonanie przez powodów tegoż prawa narusza chroniony prawem interes publiczny, bowiem usunięcie urządzeń celu publicznego, jakimi są również urządzenia telekomunikacyjne- takim naruszeniem się staje.

2) obrazę przepisów prawa procesowego polegającą na:

a) naruszeniu art. 233 § 1 k.p.c., polegającym na dowolnej ocenie zabranego w sprawie materiału dowodowego, z naruszeniem zasad logicznego wnioskowania oraz wbrew doświadczeniu życiowemu i przyjęcie jedynie na podstawie osobowych źródeł dowodowych, że powodowie chcieliby wybudować budynek mieszkalny co powoduje istotną zmianę w dotychczasowym korzystaniu z nieruchomości oraz przeszkadza w realizacji inwestycji w sytuacji, gdy powodowie nie przedstawili decyzji administracyjnej o warunkach zabudowy lub pozwolenia na budowę zawierających z mocy prawa zapis, że Inwestor ma obowiązek uwzględnić w projekcie budowlanym ewentualna kolizję zamierzenia inwestycyjnego z istniejącą infrastrukturą celu publicznego (w tym teletechniczną),

b) naruszeniu art. 320 k.p.c. poprzez określenie nieodpowiedniego i nierealnego do wykonania terminu usunięcia urządzeń telekomunikacyjnych z nieruchomości powodów, co sprzeczne jest nie tylko z faktami znanymi notoryjnie, ale i zdrowym rozsądkiem, wiadomo bowiem powszechnie, że przeniesienie urządzeń liniowych wymaga zabiegów organizacyjnych, technicznych, ekonomicznych i prawnych.

W konsekwencji powyższego skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem II instancji zgodnie z normami przepisanyymi.

Pozwana na rozprawie w dniu 28 listopada 2019 r. wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez umorzenie postępowania na skutek zmiany okoliczności sprawy, tj. samowolnego demontażu urządzeń przedmiotu sporu przez pozwanych.

Okoliczność demontażu urządzeń sieci telekomunikacyjnej na działce powodów potwierdził pełnomocnik powodów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej w części kwestionującej uwzględnienie powództwa głównego podlega uwzględnieniu z innych przyczyn niż wskazane w apelacji.

Jak wynika z okoliczności niniejszej sprawy po wniesieniu apelacji doszło do samowolnego demontażu urządzeń, które były przedmiotem sporu. Skarżący załączył do akt sprawy pismo z KPP w Z., z którego wynika, iż zgłosił zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, polegającego na zniszczeniu i uczynieniu niezdatnej do użytku sieci telekomunikacyjnej O.. Z powyższego wynika, iż spór dotyczący usunięcia linii stał się bezprzedmiotowy z uwagi na jej dewastację po złożeniu apelacji. Zatem powództwo w przedmiotowej sprawie stało się zbędne.

Zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, w szczególności zasądzeniu roszczenia nie stoi na przeszkodzie okoliczność, że stało się ono wymagalne w toku sprawy.

W uchwale z dnia 26 lutego 2014 r. III CZP 119/13 OSNC Sąd Najwyższy stwierdził, że jeżeli powód po spełnieniu świadczenia przez pozwanego po doręczeniu pozwu nie cofnął pozwu, sąd oddala powództwo.

Wskazać w tym miejscu należy, że przepis art. 316 § 1 k.p.c. wyraża zasadę aktualności orzeczenia sądowego, mającą zastosowanie do każdego rodzaju powództwa (o świadczenie, o ustalenie stosunku prawnego lub prawa, o ukształtowanie stosunku prawnego lub prawa). Do czynności wpływających na zmianę stanu sprawy istniejącego w chwili wnoszenia pozwu należy również spełnienie świadczenia przez pozwanego w toku postępowania, powodujące wygaśnięcie dochodzonego roszczenia. Jeżeli na skutek spełnienia świadczenia przez pozwanego w toku postępowania doszło do wygaśnięcia objętej roszczeniem wierzytelności, odpadła podstawa do uwzględnienia powództwa. Natomiast jeżeli powód po spełnieniu świadczenia przez pozwanego po doręczeniu pozwu nie cofnął pozwu, sąd oddala powództwo (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia III CZP 119/13 z dnia 26 lutego 2014r.). Sąd ten stwierdził, iż w przypadku zaspokojenia roszczenia powoda przez pozwanego w toku procesu nie dojdzie do umorzenia postępowania, jeżeli powód nie cofnie pozwu, ponieważ w dalszym ciągu istnieje żądanie rozpoznania sprawy i orzeczenia o przedstawionym sporze. Samo zaspokojenie roszczenia bez cofnięcia pozwu wywołuje skutki materialnoprawne, prowadzące do oddalenia powództwa z powodu jego bezzasadności i nie zachodzi tutaj przeszkoda w merytorycznym rozpoznaniu sprawy.

Z podobną sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. W niniejszej sprawie z uwagi na samowolny demontaż urządzeń telekomunikacyjnych doszło do spełnienia świadczenia, a co za tym idzie do wygaśnięcia roszczenia, gdyż odpadła podstawa do uwzględnienia powództwa, roszczenie stało się bezprzedmiotowe. Nadto pomimo zaspokojenia roszczenia w toku postępowania nie zostało cofnięte powództwo, a więc podlegało ono oddaleniu. Należy wskazać, iż skoro przedmiot, którego dotyczy spór został usunięty to odpadła podstawa do orzekania w tym zakresie.

Z tych względów, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo w całości i zniósł koszty procesu między stronami. O wzajemnym zniesieniu kosztów Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. Główną przyczyną uzasadniającą zastosowanie tej reguły jest fakt, iż Sąd Okręgowy nie rozstrzygał o zasadności roszczenia, gdyż w chwili orzekania w postępowaniu apelacyjnym spór o usunięcie słupa i linii przestał istnieć, z uwagi na ich wcześniejszy demontaż. Ostatecznie nie ustalono czy roszczenie powoda było zasadne, czy też nie. Nadto strony w postępowaniu przed Sądem I instancji poniosły porównywalne koszty procesu, stąd też takie rozstrzygnięcie jest uzasadnione.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczony w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy wyrażona w art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 1) oraz § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. 2015 r. poz. 1804 z póź. zm.) zasądzając od powodów na rzecz pozwanego kwotę 150 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Przyczynami uzasadniającymi zastosowania art. 98 k.p.c. są w szczególności okoliczności dotyczące demontażu urządzeń teletechnicznych znajdujących się na działce powodów. Jak wynika z toku postępowania to powodom zależało na jego usunięciu, gdyż jego umiejscowienie wstrzymywało zaplanowaną budowę domu mieszkalnego. Po jego usunięciu powodowie od razu rozpoczęli budowę. Do dewastacji urządzenia doszło dopiero po złożeniu apelacji, zatem to pozwanego należy uznać za wygrywającego sprawę, gdyż nie zmierzał on do przedłużania postępowania, lecz do obrony swoich praw.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.